

חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 10), תשל"ג-1973 *

1. בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], תשכ"ח-1968: (להלן - החוק העיקרי), בכל מקום, במקום "בעל" יבוא "בן-זוג".

שינוי מדבח

2. בסעיף 1 לחוק העיקרי -

תיקון סעיף 1

(1) אחרי הגדרת "מדד" יבוא:

"השכר הממוצע", לשנת כספים פלונית - צירופם של שני אלה:

(1) הממוצע החדשי של השכר הממוצע למשרת שכיר לששת החדשים האחרונים, לפי הנתונים שבדי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה כ-1 במרס שלפני שנת הכספים (בסעיף זה - התקופה הקובעת), שחושב על-פי מדדי השכר ההתעסקה לכלל השכירים במשק (להלן בהגדרה זו - ממוצע השכר);

(2) תוספת לממוצע השכר בשיעור המתאים לשיעור ההעלאה בתוספת היוקר המשתלמת לפי המדד, או לפיצוי בעד התייקרות המשתלם כמסגרת הסדר שנערך בין ארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של העובדים במדינה לבין ארגון מעבידים שלדעת השר הוא ארגון יציג ונוגע בדבר, לגבי התקופה שבין תום התקופה הקובעת לבין תחילת כל שנת כספים שלאחר תום התקופה הקובעת:

(2) בהגדרת "תקופת אכשרה", במקום "הרצוף" יבוא "בין שהוא רצוף ובין שאינו רצוף";

(3) אחרי הגדרת "תקופת אכשרה" יבוא:

"עגונה" - אשה נשואה שזה שנתיים נעלמו עקבות בן-זוגה, לרבות אשה שבן זוגה נמצא שלא בהסכמתה תקופה כאמור בחוץ-לארץ ולא נשא באותו זמן במונותיה.

3. בסעיף 5 לחוק העיקרי -

תיקון סעיף 5

(1) במקום הגדרת "אלמן" יבוא:

"אלמן" - מי שהיה בן-זוגה של המבוטחת בשעת פטירתה שנה אחת לפחות, כל עוד יש עמו ילד או אינו מסוגל לכלכל עצמו או הכנסתו אינה עולה על האמור בלוח ב'; השר רשאי בצו, לאחר התייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת העבודה של הכנסת, להגדיל לענין הגדרה זו את הסכומים שבלוח ב';

(2) במקום הגדרת "ילד" יבוא:

"ילד" - ילד של המבוטח, לרבות נכד שכל פרנסתו על המבוטח, וכלבד שנחמלא בהם אחד מאלה:

(1) לא מלאו להם שמונה-עשרה שנה;

* נתקבל בכנסת ביום ט' בניסן תשל"ג (11 באפריל 1973); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בה'ח 998, תשל"ב, עמ' 331.

1 ט"ח תשכ"ח, עמ' 108; תשכ"ט, עמ' 76, עמ' 206; תשל"א, עמ' 58, עמ' 130, עמ' 134; תשל"ב, עמ' 128; תשל"ב, עמ' 78, עמ' 86, עמ' 118.

(2) לא מלאו להם עשרים שנה ועיקר זמנם מוקדש לסיום לימודים במוסד חינוכי על-יסודי;

(3) לא מלאו להם עשרים ואחת שנה והם בשירות סדיר לפי חוק שירות בטחון, תשי"ט-1959 [נוסח משולב];²

(4) אינם מסוגלים לכלכל עצמם ואין להם הכנסה ממקור אחר כדי מתייתם;

(3) אחרי הגדרת "ילד" יבוא:

"הכנסה" — כפי שקבע השר בתקנות באישור ועדת העבודה של הכנסת."

תחלפת סעיף 6

4. במקום סעיף 6 לחוק העיקרי יבוא:

6. נוצרה זכות לקצבה או לתוספת קצבה לפי פרק זה לאחר האחד בחודש, תשלום הקצבה או התוספת כאילו נוצרה הזכות באחד באותו חודש.³

תיקון סעיף 8

5. בסעיף 8 לחוק העיקרי, במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) סעיף קטן (א) לא יחול על עקרת בית שהיא עגונה."

תחלפת סעיף 11

6. במקום סעיף 11 לחוק העיקרי יבוא:

11. (א) מבוטח שהגיע לגיל קצבת זקנה, ישלם לו המוסד, בכפוף לאמור בסעיף קטן (ג), קצבה חדשית לפי השיעור הקבוע בלוח ג' מהשכר הממוצע.

(ב) לענין הזכויות לפי סעיפים 11, 12, 12א, 17, 19 ו-20, רואים כמבוטח גם תושב ישראל שהשלים תקופת אכשרה לפי סעיף 15 אף אם לא היה מבוטח לפי סימן ב' ערב הגיעו לגיל המזכה אותו לקצבת זקנה.

(ג) אם לאחר תחילתה של שנת כספים חלה העלאה בתוספת יוקר כתוצאה משינוי המדד, או הושג פיצוי בעד התייקרות לפי כל הסדר אחר שנערך בין ארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של העובדים במדינה לבין ארגון מעבידים שלדעת השר הינו ארגון יציג ונוגע בדבר, או לפי הסכם מכוח סעיף 200 בין ממשלת ישראל לבין המוסד (להעלאה או לפיצוי כאמור ייקרא להלן "פיצוי"), תוגדל קצבת הזקנה, מיום תחילת הפיצוי, בשיעור השווה לשיעור הגדלת שכר העבודה כתוצאה מתשלום הפיצוי.

(ד) שר העבודה, בהתייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת העבודה של הכנסת, רשאי להגדיל את השיעורים הקבועים בלוח ג'.

(ה) בכפוף לאמור בסעיף 146 יוסיף המוסד לשלם את הקצבה למי שחדל להיות תושב ישראל."

תיקון סעיף 12

7. בסעיף 12 לחוק העיקרי —

(1) במקום סעיף קטן (א) (2) יבוא:

"(2) הסכומים הנקובים בלוח ב' יוגדלו כל שנה החל ב-1 באפריל לפי שיעור השינוי בשכר הממוצע."

² ת"ח תשי"ט, עמ' 286.

(2) במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) "הכנסה", לענין סעיף זה – הכנסה למעט הכנסה שמקורה בקצבה המשתלמת מכוח חיקוק, דיני חוץ או הסכם קיבוצי או חוזה עבודה, בין שנערכו בישראל בין שנערכו בחוץ לארץ."

8. בסעיף 12 לחוק העיקרי, בסופו יבוא "אולם רשאי המבוטח לוותר על קצבה זו לתקופה שביקש". תיקון סעיף 12 א

9. במקום סעיף 15 לחוק העיקרי יבוא: תחלפת סעיף 15

"תקופת אכשרה 15. (א) תקופת האכשרה המזכה לקצבת זקנה היא אחת מאלה:

(1) 60 חדשים רצופים שבהם היה אדם מבוטח תוך עשר השנים האחרונות שקדמו לגיל המזכה אותו בקצבת הזקנה;

(2) 144 חדשים שבהם היה אדם מבוטח, בין שתקופה זו רצופה ובין שאינה רצופה;

(3) לא פחות מ-60 חדשים, אף אם הם כלתי רצופים, שבהם היה אדם מבוטח, ובלבד שמספרם אינו פחות ממספר החדשים שבהם לא היה מבוטח מחמת היותו עקרת בית, אלמנה לפי סעיף 9 או מי שחדל להיות תושב ישראל.

(ב) אשה מבוטחת לא תזדקק לתקופת אכשרה לפי סעיף קטן (א) אם נתקיים בה אחד מאלה:

(1) היא גרושה, אלמנה או עגונה;

(2) היא לא נשואה, ונעשתה תושבת ישראל מכוח כניסתה לישראל, וכאותו זמן היתה בת חמישים וחמש ומעלה;

(3) כן-זוגה אינו מבוטח."

10. סעיף 16 לחוק העיקרי – בטל. ביטול סעיף 16

11. בסעיף 17 לחוק העיקרי – תיקון סעיף 17

(1) בפסקה (1) (ג), במקום "בפרט 2" יבוא "בפרט 1";

(2) בפסקה (2), המלים "שלא משתלמת בעדו קצבה לפי פרק ה'" – יימחקו;

(3) במקום פסקה (3) יבוא:

"(3) מי שהוא כן-זוגה של מבוטחת שנה אחת לפחות ונתקיים בו אחד מאלה:

(א) הוא אינו מסוגל לכלכל עצמו;

(ב) מלאו לו 65 שנים;

(ג) מלאו לו 50 שנה והכנסתו אינה עולה על הסכום הנקוב בפרט 1 ללוח כ' או על כל סכום אחר שהשר קבע בצו לאחר התייעצות בשר האוצר ובאישור ועדה העבודה של הכנסת."

12. אחרי סעיף 17 לחוק העיקרי יבוא: תוספת סעיף 17 א

"תשלום לכרווג 17 א. זכאי אדם לתוספת תלויים בעד כן-זוגו, רשאי המוסד לשלם במי שרין את התוספת לכן-זוגו אם כן-זוגו ביקש זאת ולתקופה שביקש."

13. בסעיף 19 לחוק העיקרי -

תיקון סעיף 19

- (1) האמור בסעיף יסומן (א), ובו, המלים "שבה שולמו כל דמי הביטוח" - יימחקו, ובמקום "מכוח הסעיף האמור" יבוא "מכוח סעיף זה";
- (2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(ב) מבוטח שהיתה לו הכנסה כאמור במשך תשעה חודשים לפחות מתוך שנה פלונית יראהו לענין סעיף זה כאילו היתה לו הכנסתו זו במשך כל השנה.

- (ג) על-אף האמור בסעיף קטן (א) יחולו הוראות סעיף זה אף לגבי מי שוויתר על הקצבה כאמור בסעיף 12א."

14. סעיף 20 לחוק העיקרי - בטל.

ביטול סעיף 20א

15. במקום סעיף 21 לחוק העיקרי יבוא:

החלפת סעיף 21

"גמלת שאירים 21. (א) נפטר מבוטח, ישלם המוסד קצבת שאירים לפי השיעור הקבוע בלוח ד' מהשכר הממוצע או מענק כאמור בסעיף 23.

(ב) לענין הזכויות לפי סעיף זה וסעיפים 22, 25, 26, 26א ו-29(ב), רואים כמבוטח גם תושב ישראל שהשלים תקופת האכשרה לפי סעיף 22 אף אם לא היה מבוטח בעת שנפטר.

(ג) הוראות סעיף 11 (ג) יחולו גם לגבי העלאת גמלת שאירים, בשינויים המחוייבים.

(ד) שר העבודה, בהתייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת העבודה של הכנסת, רשאי להגדיל את השיעורים הקבועים בלוח ד'."

16. בסעיף 22 לחוק העיקרי -

תיקון סעיף 22

- (1) במקום סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) תקופת האכשרה המזכה לגמלת שאירים לפי סעיף 21 היא אחת מאלה:

(1) 12 החודשים האחרונים לפני תאריך הפטירה;

(2) 24 חודשים, בין שהם רצופים ובין שאינם רצופים,

בחמש השנים האחרונות לפני תאריך הפטירה."

- (2) בסעיף קטן (ב), אחרי פסקה (3) יבוא:

"(4) מבוטח שעיקר פרנסתו בן-זוגו או ילדיו היתה עליו;

(5) מבוטח ששאר משאיריו אינו מסוגל לכלכל עצמו - לגבי אותו שאיר."

17. במקום סעיף 23 לחוק העיקרי יבוא:

החלפת סעיף 23

"תשלום מענק 23. (א) אלמנה שלא מלאו לה עדיין ארבעים שנה - ואינה זכאית לקצבה או שפקעה זכותה לקצבה לפי האמור בפרט 3 שבלוח ד' - ישלם לה המוסד מענק בסכום השווה לקצבת שאירים לפי פרט 1 שבלוח ד', כפול שלושים ושש.

(ב) חזרה ונישאה אלמנה הזכאית לקצבת שאירים, תפקע זכותה לקצבת שאירים והמוסד ישלם לה מענק בשיעור האמור בסעיף קטן (א).

- (ג) דין אלמן לענין סעיף זה כדין אלמנה."

18. אחרי סעיף 23 לחוק העיקרי יבוא: הוספת סעיף 23
 23א. אלמנה הזכאית לקצבת שאירים, שהיה עמה ילד ואינו עמה עוד – "אלמנה שהיה עמה ילד"
 תשולם לה קצבה כאילו היא בת חמישים."
19. בסעיף 24 לחוק העיקרי, במקום "המבוטח" יבוא "אדם", ואחרי "לפי לח ד" יבוא תיקון סעיף 24
 "או לפי סעיף 23."
20. במקום סעיף 25 לחוק העיקרי יבוא: החלפת סעיף 25
 25. מבוטח שהניח אחריו יותר מאלמנה אחת – תהיה כל אחת מהן זכאית "גמלה ליותר מאלמנה אחת"
 לגמלת שאירים לפי סימן זה כאילו היא אלמנה יחידה."
21. סעיף 25א לחוק העיקרי – בטל. ביטול סעיף 25א
22. אחרי סעיף 26 לחוק העיקרי יבוא: הוספת סעיפים 26א עד 26ג
 26א. נפטרה אשתו המבוטחת של אדם הוא חדל להיות מסוגל לכלכל "קצבה למפרע לאלמן"
 עצמו תוך שנה מפטירתה יהיה זכאי לקצבה החל מיום פטירתה כל עוד זכאי לקצבת שאירים בניל קצבת זקנה"
 אינו מסוגל כאמור.
 26ב. (א) זכאי לקצבת שאירים שנעשה זכאי לקצבת זקנה או זכאי זכאי לקצבת שאירים בניל קצבת זקנה"
 לקצבת זקנה שנעשה זכאי לקצבת שאירים – ישולם לו, בנוסף לקצבת זכאי לקצבת שאירים בניל קצבת זקנה"
 הזקנה, השיעור מקצבת השאירים שנקבע כלוח 17 לשנת הכספים שבה זכאי לקצבת שאירים בניל קצבת זקנה"
 משתלמת קצבת הזקנה, וכלכד שהשלים תקופת אכשרה לפי סעיף 15 (א).
 (ב) תושב ישראל הזכאי לקצבת שאירים ואינו מבוטח לפי פרק ב', זכאי לקצבת שאירים בניל קצבת זקנה"
 יהיה זכאי לקצבת זקנה כשיעור שאינו פחות מקצבת שאירים אם התמלאו זכאי לקצבת שאירים בניל קצבת זקנה"
 בו התנאים שהיו מזכים מבוטח לקצבת זקנה לפי סעיף 12, ומאותו מועד זכאי לקצבת שאירים בניל קצבת זקנה"
 לא יהיה זכאי לקצבת שאירים, אולם אם חדל להיות זכאי לקצבת זקנה זכאי לקצבת שאירים בניל קצבת זקנה"
 יחודש תשלום קצבת השאירים; לענין סעיף קטן זה, "קצבת שאירים" – זכאי לקצבת שאירים בניל קצבת זקנה"
 לרבות קצבת תלויים ששיעורה אינו עולה על שיעור קצבת השאירים זכאי לקצבת שאירים בניל קצבת זקנה"
 שהיתה משתלמת לאותו זכאי.
- 26ג. קצבת זקנה לפי סעיף זה תשולם במלואה, על אף האמור זכאי לקצבת שאירים בניל קצבת זקנה"
 בסעיף 181.
- 26ג. נפטר אדם שהיתה משתלמת לו או בעדו קצבת זקנה או קצבת תשלום במקרה פטירה"
 שאירים – ישולם לשאיריו סכום השווה לקצבה האחרונה ששולמה לו תשלום במקרה פטירה"
 או בעדו, כפול שש.
- 26ד. זכאי לקצבת זקנה או לקצבת שאירים, שנפטר לפני ששולמה לו חוב של קצבה"
 הקצבה, כולה או מקצתה, ישולם חוב הקצבה לשאיריו."
23. בסעיף 28 לחוק העיקרי, במקום "לפי פרט 9" יבוא "לפי פרט 5". תיקון סעיף 28
24. בסעיף 31 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (א), במקום פסקה (9) יבוא: תיקון סעיף 31
 "(9) מי ששכרו נקבע בחוק או על-פיו."
25. בסעיף 36 לחוק העיקרי – תיקון סעיף 36
 (1) בפסקה (3), אחרי "במקום עבודתו סועדים" יבוא "והתאונה אירעה תיקון סעיף 36
 בקשר לעבודה או עקב סיכוני המקום או תוך כדי סעוד באותו מקום ועקב כך";

(2) בפסקה (5), במקום "ובלבד שלא הפסיק את הנסיעה או את ההליכה הפסקה של ממש ולא סטה מהדרך המקובלת" יבוא "ובלבד שלא חלה בהן הפסקה או סטיה של ממש מהדרך המקובלת";

(3) אחרי פסקה (5) יבוא:

"(6) אירעה למבוטח שהוא עובד תוך כדי נסיעתו או הליכתו מהעבודה או ממעונו למקום הבחינה כאמור בסעיף 31(א) (4) או בחזרה למקום העבודה או למעונו ועקב נסיעתו או הליכתו זו."

תיקון סעיף 37

26. בסעיף 37 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א), במקום "או (4)" יבוא "(4) או (6)" ובמקום "אם המבוטח הפסיק את הנסיעה או ההליכה הפסקה של ממש או סטה מהדרך המקובלת" יבוא "אם חלה בנסיעה או בהליכה הפסקה או סטיה של ממש מהדרך המקובלת";

(2) בסעיף קטן (ב), אחרי "למעון ילדים" יבוא "או למקום אחר שהשר קבע בתקנות כמקום שבו נמצא ילד לפי הסדר קבע".

הוספת סעיף 63א

27. אחרי סעיף 63 לחוק העיקרי יבוא:

63א. על אף האמור בסעיף 63, רשאי השר לקבוע בתקנות, כאישור ועדת העבודה של הכנסת, נסיבות שלפיהן תובא בחשבון לצורך הגדלת דרגת הנכות אף נכות קודמת כתוצאה מפגיעה בעבודה אשר בשלה שולמה או משתלמת גמלה לפי סימן זה, אם עקב האופי המצטבר של הנכויות נפגע במידה ניכרת כושר השתכרותו של הנכה."

"התחשבות
בדרגת נכות

תיקון סעיף 64א

28. בסעיף 64 לחוק העיקרי, במקום "לפני בית הדין לערעורים שלפי סעיף 224" יבוא "לפני בית הדין הארצי כמשמעותו בחוק בית-הדין לעבודה, תשכ"ט-1969".

תיקון סעיף 66

29. (א) בסעיף 66 לחוק העיקרי –

(1) בכותרת השוליים, במקום "24%" יבוא "19%";

(2) בסעיף קטן (א), במקום "מ-25%" יבוא "מ-20%";

(3) במקום סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג) נקבעה דרגת נכות כאמור בסעיף קטן (א) למועד שאחרי 31 במרס שלאחר שנת הלוח שבה אירעה הפגיעה בעבודה, יוגדלו דמי הפגיעה המשמשים יסוד לחישוב המענק באופן יחסי לשיעור העליה בשכר הממוצע, ובלבד שדמי הפגיעה לא יוגדלו מעל המקסימום ליום הנקוב בלוח ה', כפול שבע."

(ב) אין בהוראות סעיף זה כדי לזכות בקצבה נכה שלפני תחילתו של הסעיף נקבעה לו דרגת נכות המזכה למענק, אלא אם הוגדלה דרגת הנכות לאחר תחילת הסעיף עד כדי לזכותו בקצבה.

תיקון סעיף 67

30. בסעיף 67 לחוק העיקרי, סעיף קטן (ב) – בטל, והסימון (א) – יימחק.

תיקון סעיף 68

31. בסעיף 68 לחוק העיקרי –

(1) בכותרת השוליים, במקום "25%" יבוא "20%";

(2) במקום "מ-25%", פעמיים, יבוא "מ-20%".

3 ס"ה תשכ"ט, עמ' 70.

32. אחרי סעיף 68 לחוק העיקרי יבוא:

68ב. (א) קצבת הנכות תשתנה כל שנה ב-1 באפריל לפי שיעור התגרות של השכר הממוצע, ובלבד שהקצבה לא תעלה על המקסימום ליום הקבוע בלוח ה', כפול שלושים.

"הצמדה לשכר הממוצע"

(ב) לגבי פגיעה בעבודה שאירעה בשנת 1973 או לאחריה, קצבת הנכות תשתנה לראשונה כאמור ב-1 באפריל שלאחר השנה שבה אירעה הפגיעה בעבודה.

(ג) הוראות סעיף 11 (ג) יחולו גם לגבי העלאת קצבת הנכות, בשינויים המחוייבים; ההעלאה מכוח סעיף קטן זה תעמוד בתקפה עד 31 במרס שלאחריה."

33. בסעיף 69 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (ג), בסופו יבוא "לענין תשלום קצבה מיוחדת או מענקים לסידורים חד-פעמיים - שניהם ביחד או כל אחד מהם בנפרד."

34. אחרי סעיף 73 לחוק העיקרי יבוא:

73ב. המתייצב בפני רופא או ועדה רפואית לעררים יהיה זכאי להוצאות המחזיה והלינה וכן לתמורה בעד הפסד שכר או הכנסה בהתאם לתעריפים שקבע השר בתקנות באישור ועדת העבודה של הכנסת."

"קביעת הוצאות מחיה ולינה"

35. בסעיף 74 (א) לחוק העיקרי -

- (1) בפסקה (1), המלים "להוציא מי שהיתה לאשתו לאחר הפגיעה" - יימחקו;
 (2) במקום פסקה (5) יבוא:

"(5) מי שהיה כן-זוגה של המבוטחת בשעת פטירתה, כל עוד יש עמו ילד או אינו מסוגל לכלכל עצמו או הכנסתו אינה עולה על האמור בלוח ב' (להלן - אלמן); השר רשאי לקבוע בצו, לאחר התייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת העבודה של הכנסת, סכומים אחרים לענין הגדרה זו במקום הסכומים שבלוח ב'."

36. אחרי סעיף 77 לחוק העיקרי יבוא:

77א. מבוטח שהניח אחריו יותר מאלמנה אחת - תהיה כל אחת מהן זכאית לגמלת תלויים. כאילו היא אלמנה יחידה."

"גמלה ליותר מאלמנה אחת"

37. אחרי סעיף 82 לחוק העיקרי יבוא:

82ב. (א) קצבת התלויים תשתנה כל שנה ב-1 באפריל לפי שיעור התנודות של השכר הממוצע, ובלבד שהקצבה לא תעלה על המקסימום ליום הקבוע בלוח ה', כפול שלושים.

"הצמדה לשכר הממוצע"

(ב) לגבי פגיעה בעבודה שאירעה בשנת 1973 או לאחריה, קצבת התלויים תשתנה לראשונה כאמור רק ב-1 באפריל שלאחר השנה שבה אירעה הפגיעה בעבודה.

(ג) הוראות סעיף 11 (ג) יחולו גם לגבי העלאת קצבת התלויים, בשינויים המחוייבים; ההעלאה מכוח סעיף קטן זה תעמוד בתקפה עד 31 במרס שלאחריה."

38. אחרי סעיף 82 לחוק העיקרי יבוא: הוספת סעיף 382
- "חוב של קצבת תלויים" חוב של קצבת תלויים
82. נפטר זכאי לקצבת תלויים לפני ששולמה לו הקצבה, כולה או מקצתה, ישולם חוב הקצבה לתלויים.
39. בסעיף 83 לחוק העיקרי, במקום "25%" יבוא "20%". תיקון סעיף 83
40. בסעיף 90 לחוק העיקרי – תיקון סעיף 90
- (1) במקום הגדרת "אלמנה" יבוא: "אלמנה" או "אלמן" – כמשמעותם בסעיף 5 או בסעיף 74;
- (2) בהגדרת "יתום", בסופו יבוא "שמשלמת לו או בעדו קצבת שאירים או קצבת תלויים".
41. בסעיף 90א לחוק העיקרי – תיקון סעיף 90א
- (1) בפסקה (1), אחרי "לאלמנה" יבוא "או לאלמן";
- (2) בפסקה (2), אחרי "תשלומי דמי מחיה" יבוא "הוצאות אבחון".
42. במקום סעיף 92 לחוק העיקרי יבוא: החלפת סעיף 92
92. (א) מבוטחת למעגק לידה היא אחת מאלה:
- (1) מבוטחת לפי פרק ב' או אשת מבוטח לפי פרק ב', אף אם הלידה אירעה מחוץ לישראל;
- (2) עובדת או עובדת עצמאית המועסקת בישראל או אשת עובד או עובד עצמאי המועסק בישראל, אף אם כל אלה אינם תושבי ישראל, ובלבד שהלידה אירעה בישראל.
- (ב) מבוטחת לדמי-לידה היא עובדת או עובדת עצמאית שמלאו לה שמונה-עשרה שנה והיא מועסקת בישראל, ואם היא ומעבידה הם תושבי ישראל וחווה העבודה נקשר בישראל – אף אם היא עובדת מחוץ לישראל.
43. בסעיף 94 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (א), אחרי "בשבילו" יבוא "ויכול שיינתן באמצעות בית החולים או המוסד הרפואי שבו אושפזה המבוטחת בקשר ללידה". תיקון סעיף 94
44. בסעיף 98 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (א), במקום "כעובדת" יבוא "לפי שכרה כעור-בדת", במקום "כעובדת עצמאית" יבוא "לפי הכנסתה כעובדת עצמאית", ובמקום "אם היתה מבוטחת", בכל מקום בסעיף, יבוא "אם שולמו בעדה דמי ביטוח כאמור". תיקון סעיף 98
45. אחרי סעיף 103 לחוק העיקרי יבוא: הוספת סעיף 103א
- "סימן ד': תשלום מיוחד
- 103א. אשה המבוטחת לפי סעיף 92 שנפטרה בעת הלידה או תוך שנה מיום הלידה, ישולם בעד היילוד תשלום מיוחד לפי תנאים ושיעורים שייקבעו בתקנות באישור ועדת העבודה של הכנסת."
46. סעיף 107 לחוק העיקרי – בטל. ביטול סעיף 107
47. אחרי סעיף 109 לחוק העיקרי יבוא: הוספת סעיף 109א
- "שיעורי הקצבה 109א. (א) קצבת המשפחה החדשית תהיה לפי השיעורים שבלוח ח';

הקצבה תשתנה כל שנה ב-1 באפריל, לפי התגודות בשכר הממוצע, על פי כללי עיגול שייקבעו בתקנות.

(ב) הוראת סעיף 11 (ג) יחולו גם לגבי העלאת קצבת המשפחה, בשינויים המחוייבים; ההעלאה מכוח סעיף קטן זה תעמוד בתקפה עד 31 במרס שלאחריה.

תיקון סעיף 114 .48 בסעיף 114 לחוק העיקרי, בסופו יבוא "אולם אם נפטר ילד שבעדו שולמה קצבת משפחה, ימשיכו בתשלום הקצבה שלושה חדשים לאחר הפטירה".

49. אחרי סעיף 121 לחוק העיקרי יבוא:
"תשלום קצבה לאחר הפטירה
121.א. נפטר ילד שבעדו שולמה קצבה, ימשיכו בתשלום הקצבה שלושה חדשים לאחר הפטירה."

תיקון סעיף 127 א127 לחוק העיקרי, בהגדרת "דמי אבטלה", במקום "למבוטח" יבוא "לזכאי".

תיקון סעיף 127 ב127 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (א), בסופו יבוא "ועוד לא מלאו לו, בגבר – ששים וחמש שנים, ובאשה – ששים שנה".

תיקון סעיף 127 ד127 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (ג) (2), אחרי "ימי שירות סדיר" יבוא "על פי חוק שירות בטחון, תשי"ט–1959 [נוסח משולב];
(2) סעיף קטן (ד) – בטל.

תיקון סעיף 127 ה127 לחוק העיקרי, במקום פסקה (1) יבוא:

"(1) הכשרה, השתלמות או הסבה מקצועית לפי הפניה משירות התעסוקה או ממי שאישר לכך שירות התעסוקה (לכל אלה ייקרא להלן – הכשרה מקצועית) – 360 יום";

תיקון סעיף 127 ו127 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (ג), במקום "חון שנה" יבוא "חון שנים עשר חדשים מהתאריך הקובע".

תיקון סעיף 127 ז127 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (ב), במקום "לענין סעיף 127" יבוא "לענין סעיף 127 (ב)".

תיקון סעיף 127 ח127 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (א), במקום "מהתאריך הקובע" יבוא "מיום הפסקת העבודה".

תיקון סעיף 127 ט127 לחוק העיקרי, במקום "מובטל" יבוא "זכאי".

תיקון סעיף 127 יב127 לחוק העיקרי –

(1) סעיף קטן (ב) – בטל, והסימון (א) יימחק;
(2) במקום "השכר החדשי הממוצע במשק בחדשים אפריל עד ספטמבר של השנה שקדמה לתאריך הקובע" יבוא "השכר הממוצע".

תיקון סעיף 127 יט127 לחוק העיקרי, במקום "120 ימים רצופים" יבוא "ארבעה חדשים רצופים".

60. בסעיף 127טז לחוק העיקרי, אחרי "אילו היה מבוטל" יבוא "אך לא יחולו עליו הוראות סעיפים 127ד ו-127טו".
61. בסעיף 127יח לחוק העיקרי, בסעיף קטן (א), במקום "בפרנסת הוריו או אחיו" יבוא "בפרנסת הוריו או שהוא ללא הורים".
62. בסעיף 127יט לחוק העיקרי, בסעיף קטן (ב), בסופו יבוא "השר רשאי לקבוע בתקנות כי שיעור גוסף זה יהיה מיועד לפעולות כאמור בסעיף קטן (א) גם לענין סוגים מלונים של זכאים".
63. בסעיף 127כ לחוק העיקרי, במקום "127יח (א) ו-127יט (א) ו-(ב)" יבוא "127יח (א), 127יט (ב) ו-143 (ה) (5)".
64. בסעיף 135 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:
"ג) זכות לגמלת כסף לפי חוק זה אינה עוברת בירושה."
65. אחרי סעיף 137 לחוק העיקרי יבוא:
137א. זכאי לקיצבה לפי פרקים ב' או ג', שנפטר בלי שגבה מלוא הקצבה המגיעה לו ובלי שהשאיר אחריו שאירים או תלויים, ישולם למי שיוכית, להגחת דעתו של המוסד, שסיפק לזכאי בשנה האחרונה לפני הפטירה מצרכים או שירותים שהיו חיוניים לו ולא שולם בעדם, סכום שלא יעלה על סכום הקצבה בעד ששה החדשים האחרונים לפני הפטירה."
66. בסעיף 139 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (ב), במקום "למבוטח" יבוא "לזכאי", ובמקום "מכוח המבוטח" יבוא "מכוח הזכאי".
67. סעיף 141 לחוק העיקרי – בטל.
68. בסעיף 142 לחוק העיקרי –
(1) כרישה, אחרי "לקבוע בתקנות" יבוא "בין לגבי כל הזכאים ובין לגבי סוגים מהם";
(2) בפסקה (3), המלים "כדי חמש אגורות" – יימחק.
69. בסעיף 156 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (ב), הסיפה המתחילה במלים "אלא ששיעור דמי הביטוח" – תימחק.
70. בסעיף 157 לחוק העיקרי, במקום סעיף קטן (ד) יבוא:
"ד) כל מבוטח לפי פסקה (1) להגדרת מבוטח שבסעיף 127א ישתלמו בעדו דמי ביטוח אבטלה."
71. בסעיף 159 לחוק העיקרי, כרישה, אחרי "שיעורי דמי הביטוח" יבוא "החדשיים".
72. בסעיף 161 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (ג) –
(1) במקום "רשאי המעביד לנכות" יבוא "ינכה המעביד";
(2) במקום "כאמור בפרטים 1 או 7 בלוח י" יבוא "כאמור בלוח י";
(3) במקום הסיפה המתחילה במלים "מעביד שלא ניכה" יבוא "המעביד לא

ינכה משכר עובדו את האחוזים האמורים אם מלאו לעובד, כגבר - 65 שנים, ובאשה - 60 שנה, ואם העובד הוא שוטר כמשמעותו בחוק המשטרה (נכים ונספים), תשט"ו-1955⁴, או סוהר כמשמעותו בחוק שירות בתי הסוהר (נכים ונספים), תש"ך-1960⁵ - לא ינוכה משכרם האחוזים מהכנסתם שלפיה משלחמים דמי ביטוח אבטלה; אולם המעביד יהיה רשאי להפחית, החל מיום כ"ח באדר ב' תשל"ג (1 באפריל 1973), מדמי הביטוח שהוא חייב בהם את הסכומים שהיה מנכה משכרו של העובד אילולא הוראה זו בחוק".

73. בסעיף 167 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (א), אחרי "לפי סעיף 157 (א), (ב)" תיקון סעיף 167 יבוא "ג)".

74. במקום סעיף 167 לחוק העיקרי יבוא:

"שינוי המקסימום 167א. (א) סכומי המקסימום האמורים בלוח י"א ישתנו כל שנה ביום 1 באפריל החל מ-1 באפריל 1974, באישור ועדת העבודה של הכנסת, לפי התנודות שבין השכר הממוצע של כל שנה לבין השכר הממוצע לגבי שנת הכספים 1970/71 או השכר הממוצע שלפיו הוגדלו לאחרונה סכומי המקסימום, הכל לפי השכר הממוצע המאוחר יותר, ובלבד שלא תובא בחשבון תנודה הפחותה ממאה לירות.

(ב) השר יביא לידיעת ועדת העבודה של הכנסת תנודות כאמור בסעיף קטן (א).

(ג) השר יפרסם הודעה ברשומות על כל שינוי כאמור בסעיף קטן (א) ולוח י"א ישונה בהתאם לכך."

75. בסעיף 169 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב1) מבוטח החייב בתשלום דמי ביטוח בעד עצמו, ומלאו לו, כגבר - 65 שנים, ובאשה - 60 שנה, וטרם מגיעה לו קצבת זקנה, לא יהיה חייב בתשלום דמי ביטוח לפי סעיף 157(א) ו-(ד) ו-(2).

76. במקום סעיף 180 לחוק העיקרי יבוא:

180. היה אדם חייב לפי חוק זו ותקנותיו לשלם דמי ביטוח בעד הזולת ולא שילמם, יראו, לענין הזכות לגמלה, כאילו שולמו."

"שמירת זכות לגמלה

77. בסעיף 181 לחוק העיקרי -

(1) בסעיף קטן (ב), אחרי "29" יבוא "90א";

(2) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ד) לא ייחשב כפיגור לענין סעיף קטן (א) חוב דמי ביטוח שאינו עולה על 500 לירות או על כל סכום אחר שקבע השר בצו לאחר הת-יעצות בשר האוצר ובאישור ועדת העבודה של הכנסת."

78. בסעיף 183 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (ב), פעמיים, במקום "קצין מחוז או ממונה על מחוז" יבוא "פקיד גביה או ממונה על הגביה".

4 ס"ח תשט"ו, עמ' 74.
5 ס"ח תש"ך, עמ' 37.

79. בסעיף 190 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (א) –

(1) אחרי "להתקין תקנות" יבוא "באישור ועדת העבודה של הכנסת";

(2) בסופו יבוא "ובהסכמתו של השר הממונה על ביצוע חיקוק אחר – אף בסטייה מהוראות אותו חיקוק".

80. בסעיף 194 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (ב), במקום "22 ו-107" יבוא "22".

81. סעיף 195 לחוק העיקרי – בטל.

82. בסעיף 197 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (א), במקום "באחד ביולי" יבוא "באחד באפריל".

83. אחרי סעיף 198 לחוק העיקרי יבוא:

"הודעה ברשומות 198א. על כל שינוי בשכר הממוצע יפרסם השר הודעה ברשומות."

84. אחרי פרק ט' לחוק העיקרי יבוא:

"פרק ט: הענקות

198א. המוסד רשאי לפי שיקול דעתו מטעמי צדק לתת הענקות לאדם על פי כללים ובשיעורים שנקבעו בתקנות באישור ועדת העבודה של הכנסת, כשחביעתו של האדם לגמלה במסגרת ענפי הביטוח אינה מזכה אותו בגלל אחת מאלה:

מתן הענקה

(1) אי השלמת תקופת אכשרה לפי סעיפים 15 או 22;

(2) אי מילוי חובת רישום לפי סעיף 33;

(3) אי הזדקקות לאשפוז לפי סעיף 94;

(4) פיגור בתשלום דמי ביטוח לפי סעיפים 98 או 181.

198ב. ההענקות לפי סעיף 198א ימוגנו מחשבון גפרד שיווצר על ידי הפרשה שנתיית של $10/100$ מתקבולי המוסד וממקורות אחרים שהסכימו עליהם המוסד והממשלה (להלן – שיעור ההפרשה).

מימון

198ג. השר רשאי, בהתייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת העבודה של הכנסת, לשנות בצו את שיעור ההפרשה.

שינוי שיעור ההפרשה

198ד. השר, בהתייגו תקנות כאמור בסעיף 198א, יביא בחשבון את מקורות המימון לתשלום ההענקות, לאתר שהמוסד ימציא את ההערכה כאמור לקראת יום 1 באפריל בכל שנה."

התחשבות בתקנות בשיעור ההפרשה

85. אחרי סעיף 200 לחוק העיקרי יבוא:

200א. (א) אדם הטוען שנמנעה ממנו, שלא בצדק, הטבה, לפי הסכם שנערך לפי סעיף 200, כולה או חלקה, או שקופח בזכויותיו לפי פרק ט – רשאי לערור על כך לפני ועדת ערר; החלטתה של הועדה תהיה סופית ותחייב את העורר ואת המוסד.

"ערר"

(ב) אופן מינוי ועדת הערר והרכבה ייקבעו בתקנות באישור ועדת העבודה של הכנסת.

(ג) ועדת הערר תקבע את סדרי הדין לפנייה במידה שלא נקבעו בתקנות; היא לא תהיה כפופה לדיני ראיות אלא תשקול לפי אומד דעתה את חומר הראיות שהובאו לפנייה."

86. בסעיף 204 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (ה) יבוא: תיקון סעיף 204 א
- "(ו) הועדה לביטוח אבטלה רשאית למנות ועדות משנה, מבין חבריה או שלא מבין חבריה, ולהעביר להן מסמכיותיה."
87. בסעיף 206 לחוק העיקרי, במקום סעיף קטן (א) יבוא: תיקון סעיף 206 א
- "(א) חברי המינהלה יהיו המנהל הכללי של המוסד (להלן – מנהל המוסד), המשנה הסגנים."
88. בסעיף 208 לחוק העיקרי, במקום "או משנה או סגן" יבוא "משנה וסגנים". תיקון סעיף 208 א
89. בסעיף 209 לחוק העיקרי, המלים "ואת יתר חברי המינהלה" – יימחקו. תיקון סעיף 209 א
90. בסעיף 212 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (א), בסופו יבוא "אך רשאית המינהלה בנסיבות מיוחדות באישור המועצה להגיש תקציב לתקופה הקצרה משנה וכן תקציב מילואים (לכל אחד מאלה ייקרא – תקציב)". תיקון סעיף 212 א
91. בסעיף 215 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (א) במקום "לפי לוח י"ג" יבוא "לפי יחס שיעורי דמי הביטוח הקבועים בלוח י"א". תיקון סעיף 215 א
92. בסעיף 233 לחוק העיקרי, אחרי "להגשת תובענות" יבוא "וערעורים". תיקון סעיף 233 א
93. בסעיף 239 לחוק העיקרי – תיקון סעיף 239 א
- (1) בסעיף קטן (א), במקום "1,000 לירות" יבוא "3,000 לירות";
- (2) בסעיף קטן (ב), במקום "50 לירות" יבוא "100 לירות".
94. במקום לח ב' לחוק העיקרי יבוא: תיקון לח ב'

"לוח ב"

הכנסת מקסימום

(סעיף 12)

סדר	מספר התלויים	לירות
1	ללא תלויים	6,000
2	1	8,000
3	בעד כל תלוי נוסף	750

95. במקום לוח ג' לחוק העיקרי יבוא: הוצאת לח ג'

"לוח ג"

קצבת זקנה

(סעיף 11)

סדר	מספר התלויים	השיעור
1	ללא תלויים	15.0%
2	1	22.5%
3	2	28.5%
4	3	34.5%
5	4	40.0%
6	בעד כל תלוי נוסף	5.5%

"לוח ד"
קצבאות חדשיות לשאירים
 (סעיף 21)

פרט	השאיר	השיעור
1	אלמנה או אלמן שהם בני חמישים ומעלה	15.0%
2	אלמנה או אלמן שהם בני ארבעים ומעלה ועדיין אינם בני חמישים	11.3%
3	אלמנה או אלמן שערב פטירתו של המבוטח לא היו מסוגלים לכלכל עצמם מעבודה – כל זמן שאין הם מסוגלים כאמור, אף אם אינם בני חמישים	15.0%
4	אלמנה או אלמן שעמם ילדים, יהא גילם אשר יהא – כל זמן שהילדים עמם ותוספת ילדים –	15.0%
	(1) לילד אחד	7.5%
	(2) לשני ילדים	13.5%
	(3) לשלושה ילדים	19.0%
	(4) לארבעה ילדים	25.0%
	(5) לכל ילד נוסף מעל ארבעה ילדים	5.5%
5	ילדים שהניח, אחריו המבוטח ואין אלמנה או אלמן זכאים לקבל בשבילם תוספת לפי פרט 4 –	
	(1) לילד אחד	15.0%
	(2) לשני ילדים	22.5%
	(3) לשלושה ילדים	28.5%
	(4) לארבעה ילדים	34.5%
	(5) לחמישה ילדים	40.0%
	(6) לכל ילד נוסף מעל לחמישה ילדים	45.5%

"לוח ד"
קצבת שאירים נוספת לקצבת זקנה
 (סעיף 26ב(א))

פרט	שנת הכספים שבה משלמת קצבת הזקנה	השיעור מקצבת השאירים
1	1973	25%
2	1974 ולאחריה	50%

98. בלוח ט' לחוק העיקרי -

- (1) במקום הגדרת "השכר הממוצע במשק" יבוא:
 "השכר הידמי הממוצע במשק" - השכר הממוצע מחולק ב-25;
 (2) בהגדרת "מקסימום", במקום "הכנסת" יבוא "החלק ה-25 מהכנסת";
 (3) בפרטים 1 עד 4, בכל מקום בו כתוב "השכר הממוצע" יבוא "השכר היומי הממוצע במשק".

99. במקום לח י' לחוק העיקרי יבוא:

"לוח י'

שיעורי דמי ביטוח
 (סעיפים 159, 160, 161 ו-215)

פרט	ענף הביטוח	אחוזים מהכנסה או השכר	הניכוי משכר העובד לענין סעיף 161 (ג) באחוזים
1	זקנה ושאיירים	4.5	1.6
2	אימהות - עובד ועובד עצמאי	0.6	0.3
3	אימהות - מבוטח שאינו עובד ולא עובד עצמאי	0.3	-
4	משפחות מרובות ילדים - עובד	1.0	-
5	משפחות מרובות ילדים - מבוטח אחר	1.5	-
6	נפגעי עבודה	שיעור שנקבע לפי סעיף 160	-
7	ילדי עובדים	1.8	-
8	אבטלה	3.0	1.0
9	גרות	0.5	-

100. לח י"ג לחוק העיקרי - בטל.

101. בסעיף 13 לחוק מס מקביל, תשל"ג-1973 -

- (1) בסעיף קטן (א), במקום "1,000 לירות" יבוא "3,000 לירות";
 (2) בסעיף קטן (ב), במקום "50 לירות" יבוא "100 לירות".

102. (א) הוגדלה קצבה או הוערכה מחדש לפי צו מכוח סעיפים 68ב או 82ב, תישמר הזכות להגדלת הקצבה או להערכתה מחדש אף אם נתבעה לאחר פרסומו של חוק זה.
 (ב) סעיף 82 לחוק זה לא יחול לגבי מי שביום פרסום חוק זה היה, בגבר — בן 65 ומעלה, ובאשה — בת 60 ומעלה.
 (ג) מי שביום פרסום חוק זה היה מבוטח לפי החוק העיקרי או תקנות לפיו, לא יחדל להיות מבוטח עקב האמור בסעיף 82 לחוק זה בלבד.
 (ד) בסעיף 168 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (א)5), במקום "ה' בניסן תשל"א (31 במרס 1971)" יבוא "ט"ז בניסן תשל"ב (31 במרס 1972)".

תחילה 103. (א) תחילתו של סעיף 27(2) לחוק זה ביום כ"ד באדר ב' תשל"א (1 באפריל 1970).
 (ב) תחילתם של סעיפים 6, 7(1), 15, 32, 37 ו-47 לחוק זה ביום כ"ח באדר ב' תשל"ג (1 באפריל 1973).
 (ג) תחילתו של סעיף 72(1) לחוק זה ביום ז' בטבת תשל"ד (1 בינואר 1974).

יוסף אלמוגי
 שר העבודה

גולדה מאיר
 ראש הממשלה

שניאור זלמן שור
 נשיא המדינה

חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 11), תשל"ג-1973 *

הוספת סעיף
 103אא

1. (א) אחרי סעיף 103 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], תשכ"ח-1968 (להלן — החוק העיקרי), יבוא:

103אא. הוראות סימן זה יחולו — בשינויים המחוייבים ובתיאומים שקבע שר העבודה בתקנות באישור ועדת העבודה של הכנסת — גם על אשה שקיבלה לאימוץ ילד עד גיל עשר; היא תהיה זכאית לסכום השווה לדמי לידה מן היום שבו נתנה הודעה לפקיד סעד כאמור בסעיף 6 לחוק אימוץ ילדים, תש"ך-1960.²

(ב) תחילתו של סעיף קטן (א) ביום ו' בניסן תשל"א (1 באפריל 1971).

יוסף אלמוגי
 שר העבודה

גולדה מאיר
 ראש הממשלה

שניאור זלמן שור
 נשיא המדינה

* נחקקל בכנסת ביום ט"ו בניסן תשל"ג (11 באפריל 1973); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בח"ח 1013, תשל"ב, עמ' 414.
 1 ס"ח תשכ"ח, עמ' 108.
 2 ס"ח תש"ך, עמ' 96.